JUDECĂTORIA

ORHEI

Republica Moldova, MD-3505, *****, str. Vasile Mahu, nr.135

email: *****, Tel. +373 (235) 20 437, Fax. + 373 (235) 20 736

https://jor.instante.justice.md/

d

osarul nr. 2-2567/2023 /2-2314-38-2-10112023/

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

06 august 2026 *****

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Alexandra Romanaș

Grefier Doina Cotruță

Cu participarea: Reprezentantului reclamantei, avocatul Bulbuc Boris, împuternicit în baza mandatului nr. 1854813 din 06.10.2023;

reclamantei Botnari Elena, născută la *****, domiciliată în ***** str. *****, IDNP *****,

reprezentantul intervenientului accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei – Marandici Tatiana, împuternicită în baza procurii nr. 731 din 27.03.2026,

În lipsa: pârâtului Russ Serghei, născut la *****, domiciliat în ***** sat. *****, IDNP *****,

Procedura de citare legală a fost îndeplinită.

A c o n s t a t :

Examinând în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botnari Elena împotriva lui Russ Serghei, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

La data de 19 octombrie 2023, Botnari Elena, fiind reprezentată de avocatul Bulbuc Boris a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Russ Serghei intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Orhei cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii a indicat că, Botnari Elena a conviețuit o perioadă nedeterminată cu pârâtul Russ Serghei și în rezultatul relațiilor s-a născut un copil *****, născută la *****.

A indicat că începând cu data de 24 noiembrie 2021, Botnari Elena a locuit la Centru maternal ”În brațele mamei” iar după naşterea copilului său Milana, a locuit la același centru până când au fost despărțite, la intervenția DGASPF Orhei.

A relatata că, la data de 10 mai 2023, prin hotărârea Judecătoriei Orhei a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Orhei împotriva pârâtei Botnari Elena, intervenient accesoriu Russ Serghei, Autoritatea Tutelară Primăria ***** cu privire la luarea copilului de la părinte fără decădere din drepturile părintești și s-a dispus luarea, fără decădere din drepturile părintești, a copilului minor Russ (Botnari) Milana de la mama Botnari Elena.

A explicat că de la naşterea copilului, până în prezent, pârâtul Russ Serghei nu a prezentat interes în educarea și întreținerea copilului său ***** și nici nu a fost posibilă o înțelegere între părinți în acest sens.

Din aceste considerente, reclamanta s-a adresat în judecată cu cerere privind determinarea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la pârâtul Russ Serghei în folosul reclamantei Botnari Elena pensia pentru întreținerea copilului ***** născută la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 1500 lei lunar,

începând cu data adresării acțiunii în instanța de judecată și până la atingerea majoratului copilului minor. Determinarea locului de trai al copilului ***** la domiciliu mamei.

Reprezentantul Direcției Generale Asistență Socială și Protecția a Familiei Orhei a comunicat că, Botnari Elena este o persoană cu grad de dezabilitate mediu cu recomandare de a primi tratament de la psihiatru. La termenul sarcinii de 7 luni, Botnari Elena a fost plasată în Centrul Maternal ”În brațele mamei” deoarece își făcea griji de comportamentul agresiv al tatălui, fratelui și al concubinului său. Astfel, Botnari Elena cu copilul său Russ Millana, au beneficiat de plasament în cadrul Centrului Maternal din data de 24.11.2021 până la data de 19.12.2022. Concluzia pedagogilor din acest centru a fost ”nu există o dinamică pozitivă considerabilă în dezvoltarea abilităților de îngrijire a copilului și autogestiune a mamei. Mama a dezvoltat careva abilități însă, consideră că viața și securitatea copilului va fi în pericol cu mama, care nu este capabilă să îngrijească de sine stătător de copil.

Astfel, specialiștii de la Centru, Autoritatea Tutelară Orhei, a fost nevoită să ofere o formă de protecție temporară copilului, până când mama Botnari Elena urma să găsească o persoană adultă responsabilă care și-ar asuma angajamentul de a o ajuta, ghida în creșterea și educarea fiicei minore. Dar, acele rude, care inițial păreau că doresc să se implice, până la sfârșit au renunțat la această idee, nedorind să-și asume răspundere de comportamentul Elenei. A mai indicat că pe parcursul perioadei aflării copilului în serviciul Asistență Parentală Profesională, Botnari Elena a solicitat întrevederi cu copilul, însă potrivit raportului de evaluare psihologică a cuplului mamă copil, elaborat de psihologul DGASPF Orhei, toate întrevederile au avut un impact negativ asupra stării psiho-emoționale ale copilului.

La data de 10 mai 2023, prin Hotărârea Judecătoriei Orhei a fost admisă cererea cu privire la luarea copilului *****, fără decăderea din drepturile părintești a lui Botnari Elena. Deoarece, nu a avut loc careva schimbări pozitive, iar copilul fiind la o vârstă fragedă, rămânea a fi în situație de risc cu mama, DGASPF Orhei la data de 09.08.2023, a depus

cerere în instanța de judecată cu privire la decăderea din drepturi părintești a Elenei Botnari față de copilul *****.

În ceia ce privește pârâtul, menționează că, atât până la recunoașterea paternității, cât și după aceasta nu a manifestat nici un interes față de soarta fiicei, nu a parvenit cu careva cereri sau apelurile telefonice pentru a solicita întrevedere cu copilul, ceea ce denotă că Russ Serghei se eschivează de la onorarea obligațiunilor părintești.

Din cele expuse, Autoritatea Tutelară Orhei, nu poate susține solicitarea reclamantei în ceia ce privește stabilirea domiciliului copilului minor ***** la domiciliu acesteia, deoarece ultima nu întruchipează capacitățile morale și abilitățile necesare în ceia ce privește îngrijirea și educarea copilului.

Audiind participanții la proces, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportând-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța de judecată consideră acțiunea neîntemeiată, fiind pasibilă a fi respinsă integral, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Cu referire la stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama Botnari Elena, instanţa de judecată va reține că dintr-o relație de concubinaj

dintre Botnari Elena și Russ Serghei a rezultat copilul *****, născută la data de *****.

În conformitate cu prevederile art. 40 Cod civil (1), domiciliul minorului în vîrstă de pînă la 14 ani este la părinții săi sau la acel părinte la care locuiește permanent.

Articolul 16 din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului, statuează că, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceștia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului.

Articolul 51 din Codul Familiei, prevede că, *(1) Se consideră copil persoana care nu a atins vîrsta de 18 ani (majoratul). (2) Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului. (3) Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei. (4) În cazul copiilor separaţi de părinţi, drepturile copilului la îngrijire şi educaţie sînt asigurate de reprezentantul legal.*

Iar, articolul 52 Codul Familiei, stipulează că, *(1) Copilul are dreptul să comunice cu ambii părinţi, cu buneii, fraţii, surorile şi cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul cînd părinţii au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei. (2) Copilul aflat în situaţii extreme (reţinere, arest etc.) are dreptul să ia legătura cu părinţii sau cu alte rude în modul stabilit. Dacă nu este posibil de a contacta părinţii sau rudele copilului, va fi anunţată imediat autoritatea tutelară. (3) În cazul copiilor cărora li s-a stabilit statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, conform prevederilor art.14 alin.(1) lit.c) şi f) din Legea nr.140/2013 privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi, la solicitarea copilului sau a părintelui/părinţilor (cu acordul copilului), autoritatea tutelară teritorială asigură vizitarea trimestrială a părintelui/părinţilor de către copil, dacă în privinţa părintelui/părinţilor nu se află în derulare procese judiciare privind decăderea din drepturile părinteşti.*

Potrivit art. 62 Codul Familiei, *(1) Drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. (2) Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite. (3) Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului. (4) Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.*

Familia este o instituție protejată de art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că, „1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. 2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

Astfel, art. 19 din Convenția cu privire la drepturile copilului stabilește că, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și cu respectarea legilor și a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltratați sau neglijați de părinți sau în cazul în care părinții trăiesc separat și se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reședință a copilului. În cazul examinării litigiilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor în cazul în care părinții locuiesc separat, să va ține cont exclusiv de interesul superior al copilului.

Examinând superioritatea unuia dintre drepturi, instanța de judecată urmează să țină cont de art. 18 din Convenția cu privire la drepturile copilului, care prevede că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea si dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie sa acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

În cauza Johansen împotriva Norvegiei, 7 august 1996, pct. 52 CEDO a statuat că, „Fără îndoială, examinarea a ceea ce folosește cel mai bine în interesul copilului este întotdeauna de o importanță crucială în toate cazurile de acest fel. Bineînțeles, un echilibru just trebuie să fie păstrat între interesele copilului și cele ale părintelui. Astfel, Curtea va acorda o importanță deosebită interesului superior al copilului, care, în funcție de natura și gravitatea sa, poate să primeze asupra celui al părintelui. În special, art. 8 din Convenție nu poate fi interpretat ca autorizând părintele să ia măsuri care să prejudicieze sănătatea și dezvoltarea copilului".

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat principiul bine stabilit în jurisprudența sa conform căruia scopul Convenției nu este de a proteja drepturile teoretice sau iluzorii ci cele concrete și efective (Cauza Artico împotriva Italiei).

În conformitate cu art.3 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Prin urmare, și la încredințarea copiilor, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copilul minor, precum și al minorului față de părinte,

grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

Totodată, criteriile de apreciere a interesului superior al minorului formează un ansamblu guvernat de principiul egalității, ceea ce înseamnă că nu poate reține caracterul primordial sau determinant al unuia sau altuia dintre criteriile respective.

Din materialele cauzei, cât și din explicațiile părților, rezultă că Botnari Elena la data de 24.11.2021, fiind însărcinată în ultimul trimestru, a fost plasată în Centrul Maternal, la solicitarea Direcției de Asistență Socială și Protecție a Familiei r-nul Orhei. La acest Centru, Botnari Elena și fiica minoră s-a aflat până la 19.12.2022.

Specialiștii din cadrul centrului au menționat că, mama nu se descurcă cu îngrijirea cotidiană a copilului și nu poate răspunde la nevoile acestuia. Au constata că, mama trebuie ghidată și monitorizată tot timpul, iar intervenția echipei în procesul de dezvoltare a abilităților parentale și de viață autonomă a mamei nu au înregistrat progresul necesar în 12 luni de asistență în centru, motiv din care au recomandat găsirea unei soluții alternative de protecție atât pentru mamă cât și pentru copil. (f. d. 18)

Astfel, prin Hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central din 10 mai 2023, a fost admisă acțiunea înaintată de Direcția de Asistență Socială și Protecție a Familiei r-nul Orhei împotriva Elenei Botnari, intervenient accesoriu Russ Serghei și Autoritatea Tutelară Primăria ***** cu privire la luarea copilului fără decădere din drepturile părintești. S-a dispus luarea, fără decădere din drepturile părintești, a copilului minor Russ (Botnari) Milana, născută la ***** de la mama Botnari Elena, născută la ***** domiciliată ***** str. *****. (f. d. 19)

În prezent copilul minor *****, se află în serviciul Asistență Parentală Profesionistă, din motiv că copilul are o vârstă fragedă și rămâne a fi în situație de risc cu mama.

Prin prezenta acțiune, Botnari Elena solicită ca domiciliu copilului minor *****, urmează a fi stabilit cu dânsa, invocând că tatăl copilului Russ Serghei nu manifesta un careva interes față de copil. Mai susține că acesta nu contribuie în nici un mod la întreținerea și creșterea copilului, motiv din

care solicită încasarea și a pensiei alimentare în sumă fixă în mărime de 1500 lei lunar.

La caz, instanța de judecată constată că, stabilind locul de trai a copilului minor ***** cu mama Botnari Elena s-ar pune în pericol interesele acestui copilul minor or, anume interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța urmează a se călăuzi pentru a decide aspectul cu privire la stabilirea domiciliului acestuia.

Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile mamei ci și vârsta copilului, comportarea părintelui, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinte - copil, și între copil și alți membri ai familiei extinse.

Analizând constatările notate mai sus și având în vedere interesele copilului de a se dezvolta într-un mediu sigur, sănătos și care să-i confere stabilitate, precum și ținând cont de vârsta fragedă a copilului, de necesitățile sale instanța de judecată reține că interesul copilului este ca acesta să fie crescut, îngrijit, educat și protejat într-un mediu sigur, mediu care deocamdată mama Botnari Elena, la caz nu-l poate oferi.

În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltare copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.).

La determinarea copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecărei dintre părinți.

Prin urmare, concluzia derivătă din avizul întocmit de Direcția generală Asistență Socială și Protecție a Familiei precum și din cea mai recentă Anchetă socială întocmită la data de 05 august 2026, se reține că reprezentanții autorității tutelare au constat că, starea bunului imobil, în care intenționează să locuiască mama cu copilul este într-o stare igienică precară. În momentul vizitei, reprezentanții nu au găsit-o pe Botnari Elena

la domiciliu. Fiind contactată telefonic a comunicat că nu locuiește acasă și că locuiește temporar la un vecin care este încadrat în grad de dezabilitate sever, căruia îi acordă sprijin în activitățile cotidiene. A mai declarat că nu locuiește în propria locuință întrucât nu dispune de condiții corespunzătoare de trai.

Planșele fotografice prezentate de reprezentantul autorității tutelare confirmă condițiile precare de trai a Elenei Botnari precum și condițiile inadecvate și inadmisibile pentru a adăposti un copil. (f. d. 79-83)

Un alt aspect care urmează a nu fi ignorat este și faptul că Botnari Elena este plasată în grad de dezabilitate mediu, capacitatea de muncă 50%, iar cauza dizabilității este afecțiune din copilărie. (f. d. 7)

În cadrul ședinței de judecată a fost audiat și medicul de familie din raza sectorului unde are domiciliul înregistrat reclamanta Botnari Elena – Tetelea Vitalie, care a comunicat că, ultima într-adevăr dispune de condiții de trai riscante pentru viața și sănătatea unui copil minor. A confirmat că reclamanta este încadrată în grad de invaliditate și se află la evidența medicului de familie, doar că acesta nu face vizite pentru a primi un careva tratament.

Analizând circumstanțele notate în sensul determinării locului de trai al copilului ***** și ținând cont că interesul copilului prevalează asupra intereselor părinților, instanța de judecată consideră necesar de a respinge acțiunea formulată de Botnari Elena în partea stabilirii domiciliului copilului minor ***** născută la *****, cu mama.

De asemenea instanța de judecată constată că tatăl copilul minor ***** – Russ Serghei de asemenea nu manifestă interes față de acest copil, ceia ce a determinat autoritatea tutelară să ofere protecție copilului plasându-l în serviciul Asistență Parentală Profesionistă, loc care oferă copilului o creștere corespunzătoare.

Pe cale de consecință, capătul de cerere cu privire la încasarea pensiei alimentare din contul tatălui Russ Serghei în beneficiul Elenei Botnari, de asemenea nu poate fi admisă în condițiile în care pretenția cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, a fost respinsă.

Totodată, conform art. 9 alin. (1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului adoptată la New York la 20 noiembrie

1989, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului. Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

În asemenea ordine de idei, instanţa de judecată a va respinge acțiunea reclamantei Botnari Elena împotriva lui Russ Serghei, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere

În conformitate cu art. 37, 63, 74, 75 Codul familiei, art. 236-241 Cod procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E

Cererea de chemare în judecată depusă de Botnari Elena împotriva lui Russ Serghei, intervenient accesoriu Structura Teritorială de Asistență Socială Orhei cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul central.

Preşedintele şedinţei, judecătorul /semnătura/ Alexandra Romanaș

Copia corespunde originalului Alexandra Romanaș